

Listence $\pm$ prirastené v hornej tretine kvetnej stopky, dlhšie ako kalich

..... *C. cantabrica* L.

Convolvulus arvensis L.

Pupenec roľný

Ic.: Tab. 30, fig. 2, p. 536

Convolvulus arvensis L., Sp. Pl. ed. 1, p. 153, 1753.

Podzemok dlhý, plazivý. Byl 20—80 cm vysoká, vystúpavá, rozprestretá, poliehavá alebo ovijavá, rozkonárená, tupo 6-hranná, holá alebo riedko chlpatá. Listy $\pm$ krátkostopkaté, 4 cm dlhé, 3—6-krát také dlhé ako široké, smerom k vrcholu sa zmenšujúce, vajcovité na báze šípovité alebo oštepovité. Kvetý jednotlivé, v pazuchách listov alebo v 2—3-kvetých vrcholikových súkvetiach. Kvetná stopka dlhá. Listence $\pm$ prirastené v strede kvetnej stopky, čiarkovité, kratšie ako kalich. Kalich 5-zubý $\pm$ nepravidelný s nerovnakými kališnými zubmi. Koruna 1,5—2,5 cm dlhá, biela alebo ružová. Čnelka 2-zárezová. Tobolka vajcovitá, 5—8 mm dlhá, 2-puzdrová, holá.

Chromozómy $2n = 50$, okr. 6, Jur pri Bratislave, Šúr (Garajová in: Májovský et al. Acta Fac. Rer. Natur. Univ. Comen.-Bot. 16: 8, 1970).

Variabilita. Druh veľmi premenlivý v odení, smere rastu byle, tvare listov, počte kvetov, vo veľkosti a farbe koruny. Bolo opísaných niekoľko variet a foriem. Napr. var. *linearifolius* Choisy s úzkymi listami; pochádza z južnej Európy.

Biológia, ekológia, fytoecológia, pôvod. Hemikryptofyt, geofyt. Kvitnutie: máj—september. Pôvodná pravdepodobne v Stredozemí alebo v Prednej Ázii. Do Európy a ostatného sveta sa rozšírila ešte v staroveku. Je kozmopolitom, rozšírená takmer po celom svete. Rastie na teplých, suchých a výživných pôdach na otvorených, ale i v uzavretých trávnatých spoločenstvách. Vyskytuje sa ako burina na poliach, v záhradách a vinohradoch, na intenzívne zašlapovaných miestach, na ruderalných stanovištiach (na úhoroch, pri cestách, v priekopách, na svahových lúkach, násypoch a hrádzach, pri železničných tratiach), na alúviách riek a potokov v teplejších krajoch Slovenska. Rastie od planárneho do submontánneho stupňa, najčastejšie v ruderalných spoločenstvách zväzov *Sisymbrium officinalis*, *Euarction*, *Polygonion avicularis* a i.

Rozšírenie na Slovensku. Druh rozšírený veľmi hojne takmer na celom území Slovenska.